

# Obsah

O autorech.....	V
Předmluva .....	VII
Seznam použitých zkratk.....	XVII

<b>Kapitola 1. Historický exkurz .....</b>	<b>1</b>
1. Obecný úvod .....	1
2. Období privatizace a restitucí v letech 1990 až 2018.....	1
a) Úvod .....	1
b) Stav v roce 1989.....	2
c) Hlavní privatizační a restituční zákony po roce 1989 .....	6
d) Privatizace podle PŘVIST (tzv. „malá privatizace“) .....	7
e) Proces likvidace státních podniků dotčených privatizací podle PŘVIST a PŘMaj .....	11
f) Privatizace podle PŘMaj (tzv. „velká privatizace“) .....	16
g) Privatizace prováděná Pozemkovým fondem podle PŘStPoz .....	35

<b>Kapitola 2. Právo hospodařit a příslušnost hospodaření .....</b>	<b>39</b>
1. Právo hospodařit s majetkem státu .....	39
2. Příslušnost hospodařit s majetkem státu.....	40

<b>Kapitola 3. Nositelé majetkových práv státu .....</b>	<b>41</b>
1. Organizační složky státu .....	41
a) Základní vymezení .....	41
b) Vznik, změna a zánik.....	42
2. Státní organizace .....	44
a) Základní vymezení .....	44
b) Přeměna státních organizací na organizační složky státu.....	46
c) Státní příspěvkové organizace .....	47
d) Státní podniky.....	48
e) Státní fondy .....	51
3. Ostatní nositelé majetkových práv.....	51
a) Veřejné výzkumné instituce .....	51
b) Další subjekty nehopodařící s majetkem státu .....	52

<b>Kapitola 4. Právní tituly pro nabývání majetku do vlastnictví státu .....</b>	<b>53</b>
1. Úvod.....	53
2. Historické nabývací tituly mezi lety 1878 a 1950.....	54
a) Vybrané zákony platné před rokem 1918 a v období první republiky .....	54

## Obsah

b)	Benešovy konfiskační dekrety a jiné odnímací dekrety....	55
c)	Vybrané Benešovy znárodňovací dekrety – první etapa znárodnění.....	56
d)	Vybrané zákony z let 1947 a 1948 .....	57
e)	Vybrané znárodňovací zákony – druhá etapa znárodnění.....	58
f)	Vybrané právní předpisy z let 1949 až 1951 .....	59
g)	Další odnímací akty.....	60
3.	Nejčastější nabývací tituly mezi lety 1955 až 1989 .....	61
a)	Znárodnění a zestátnění.....	61
b)	Vyvlastnění.....	62
c)	Další vybrané nabývací tituly.....	62
4.	Nabývací tituly po roce 1989 do současnosti .....	63
5.	Co nelze podřadit pod nabývací titul .....	64
a)	Zavedení národní správy .....	64
b)	Zápis do pozemkové knihy v době nesvobody na Německou říši.....	65
c)	Vybrané hospodářské smlouvy .....	65
d)	Vyhláška ministerstva financí č. 303/1952 Ú. l., o svěřeni některých nemovitostí, na které se vztahuje dekret o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, do správy místním národním výborům, a vyhláška ministerstva zemědělství č. 158/1959 Ú. l., o správě nepříděleného zemědělského majetku nabytého z pozemkových reforem .....	66
e)	Mezistátní náhradové dohody .....	66
6.	Nejčastější způsoby nabývání majetku do příslušnosti hospodaření .....	67
<b>Kapitola 5. Hospodaření s majetkem státu.....</b>		<b>68</b>
1.	Obecný úvod .....	68
2.	Základní povinnosti při hospodaření s majetkem .....	68
a)	Účelné a hospodárné využívání státního majetku.....	69
b)	Vedení majetku v účetnictví a provádění jeho inventarizace .....	69
c)	Péče o zachování majetku a jeho údržba.....	70
d)	Právní prostředky a jejich důsledné využívání.....	70
e)	Včasné a řádné plnění dluhů ve vazbě ke státnímu majetku.....	70
f)	Rozhodování o nepotřebnosti majetku .....	71
3.	Správa majetku státu a trestněprávní rovina .....	72
4.	Operativní a účetní evidence majetku státu .....	74
a)	Majetek vedený v operativní evidenci.....	74
(1)	Evidenční pomůcky operativní evidence.....	77
(2)	Rejstřík podstat .....	77
(3)	Jmenný index k rejstříku podstat .....	78
(4)	Seznam, popis a ocenění majetku.....	78
(5)	Skladní knihy.....	79
(6)	Přehled o pohybu klíčů.....	79

(7) Dokladový spis.....	79
b) Majetek vedený v účetní evidenci.....	80
<b>Kapitola 6. Péče řádného hospodáře a odborná péče .....</b>	<b>81</b>
1. Povinnost péče řádného hospodáře – základní vymezení .....	81
2. Povinnost odborné péče – základní vymezení .....	82
3. Povinnost péče řádného hospodáře – aplikace na jednání statutárního orgánu státní příspěvkové organizace a státního podniku.....	83
a) Specifika péče řádného hospodáře statutárního orgánu státní příspěvkové organizace.....	85
b) Specifika péče řádného hospodáře statutárního orgánu státního podniku .....	85
<b>Kapitola 7. Nabývání majetku do vlastnictví státu .....</b>	<b>86</b>
1. Obecná ustanovení .....	86
2. Bezúplatné nabývání majetku do vlastnictví státu.....	87
3. Úplatné nabývání majetku do vlastnictví státu .....	89
4. Nabývání jiných druhů majetku do vlastnictví státu.....	92
5. Směna majetku státu za nestátní majetek .....	92
6. Další právní předpisy upravující nabývání majetku do vlastnictví státu.....	95
a) Nabývání majetku do vlastnictví státu podle ObčZ.....	95
b) Nabývání majetku do vlastnictví státu podle ZVZ.....	95
c) Nabývání majetku do vlastnictví státu podle StPod.....	95
d) Nabývání majetku do vlastnictví státu podle UVDI.....	96
<b>Kapitola 8. Přenechání majetku do užívání jiným osobám .....</b>	<b>97</b>
1. Dočasně nepotřebný majetek státu.....	97
2. Užívání a požívání nestátního majetku organizačními složkami státu a státními organizacemi – podmínky a rámcová charakteristika .....	102
3. Úprava některých užívacích vztahů k majetku a jejich transformace .....	104
4. Problematika smluv o nájmu, smluv o nájmu služebního bytu a smluv o ubytování v praxi.....	105
<b>Kapitola 9. Trvale nepotřebný majetek státu .....</b>	<b>109</b>
1. Vymezení pojmu trvale nepotřebný majetek státu .....	109
2. Oprávnění a pověření k vydání rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku státu .....	110
3. Podstatné náležitosti rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku státu .....	111
4. Role data vydání rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti hmotné nemovité věci nebo práva stavby .....	112
a) Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti vydané před 1. 3. 2016.....	112
b) Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti vydané ode dne 1. 3. 2016.....	112

## Obsah

5. Změna nebo zrušení již vydaného rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku státu ..... 113
6. Výjimky z trvalé nepotřebnosti..... 113
7. Rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti majetku státu vztahující se k součásti věci ..... 114

### **Kapitola 10. Postupy předcházející převodům vlastnického práva a změně příslušnosti hospodaření mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi ..... 116**

1. Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami státu ... 116
2. Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi a mezi státními organizacemi navzájem ..... 117
3. Nakládání s majetkem evidovaným v CRAB ..... 118
  - a) Nakládání s administrativními nemovitostmi evidovanými v CRAB stále potřebnými pro organizační složky státu nebo státní organizace ..... 118
  - b) Postupy upravované MajČRV ..... 118
  - c) Nakládání s administrativními nemovitostmi trvale nepotřebnými pro organizační složky státu a státní organizace ..... 119
4. Nakládání s ostatním nepotřebným majetkem státu ..... 119
  - a) Nakládání s trvale nepotřebnými hmotnými nemovitými věcmi a právem stavby ..... 120
  - b) Nakládání s ostatním nepotřebným majetkem ..... 121
5. Nakládání s nepotřebným majetkem Státním pozemkovým úřadem ..... 122
  - a) Právní úprava platná od 1. 3. 2016 do 31. 7. 2016 ..... 122
  - b) Právní úprava platná od 1. 8. 2016 ..... 123
6. Vnitrostátní nabídka trvale nebo dočasně nepotřebného majetku ..... 124
7. Opatření ..... 125
  - a) Náležitosti opatření ..... 125
  - b) Subjekty oprávněné k vydání opatření ..... 125

### **Kapitola 11. Převody vlastnictví státního majetku na nestátní subjekty ..... 127**

1. Obecná pravidla pro nakládání s nepotřebným majetkem státu ..... 127
2. Úplatné převody státního majetku a jeho formy ..... 127
  - a) Výběrové řízení ..... 128
    - (1) Podmínky výběrového řízení a základní zásady pro jeho vyhlášení..... 129
    - (2) Pravidla pro stanovení výše kupní ceny..... 130
  - b) Veřejná dražba ..... 133
  - c) Veřejná soutěž ..... 135
  - d) Přímý prodej vybrané osobě..... 136
    - (1) Úřednostnění přímého prodeje před ostatními úplatnými formami..... 136

(2) Pravidla pro stanovení výše kupní ceny u přímého prodeje .....	136
(3) Omezující závazky .....	137
3. Bezúplatné převody státního majetku .....	137
a) Bezúplatné převody ve veřejném zájmu .....	138
(1) Pojem veřejný zájem .....	138
(2) Příklady bezúplatných převodů státního majetku ve veřejném zájmu .....	139
(3) Smluvní závazky .....	141
(4) Veřejný zájem v dalších právních předpisech a v judikatuře .....	144
b) Bezúplatné převody z důvodu hospodárnosti .....	146
4. Schvalovací působnost příslušných ministerstev .....	147
a) Schvalovací působnost Ministerstva financí .....	148
b) Schvalovací působnost Ministerstva kultury .....	155
c) Schvalovací působnost Ministerstva životního prostředí .....	155
5. Schvalovací působnost vlády .....	156
6. Převody nemovitého majetku České republiky nacházejícího se v zahraničí .....	156

<b>Kapitola 12. Úplatné a bezúplatné převody trvale nepotřebného hmotného nemovitého majetku podle MajČR na územní samosprávné celky .....</b>	<b>159</b>
1. Úvod .....	159
2. Obecné zásady a pravidla pro nakládání s hmotnými nemovitými věcmi ve vlastnictví státu ve prospěch ÚSC .....	160
3. Přímý prodej hmotného nemovitého majetku na ÚSC .....	160
4. Bezúplatný převod hmotného nemovitého majetku na ÚSC .....	162
a) Bezúplatný převod ve veřejném zájmu .....	162
b) Bezúplatný převod z důvodu hospodárnosti .....	164

<b>Kapitola 13. Účast státu v jiných právnických osobách a sdruženích .....</b>	<b>165</b>
1. Úvod .....	165
2. Obchodní společnost – akciová společnost .....	166
3. Další právní osoby .....	168
4. Vlastnická politika státu – obecné vymezení .....	170

<b>Kapitola 14. Pohledávky a závazky státu .....</b>	<b>171</b>
1. Pojem pohledávka .....	171
2. Právní úprava pohledávek .....	171
3. Pohledávky státu .....	171
4. Plnění ve splátkách .....	172
5. Postoupení pohledávky .....	173
6. Prominutí dluhu .....	174
7. Jednostranné upuštění od vymáhání pohledávky .....	176
8. Další zásady uplatňované při nakládání s pohledávkami státu .....	178

## Obsah

9. Zánik pohledávky .....	180
10. Závazky .....	180
a) Závazky vzniklé z činnosti organizačních složek státu ...	180
b) Závazky vzniklé z činnosti státních organizací .....	182
11. Právní úprava nakládání s pohledávkami státu před účinností MajČR .....	182
<b>Kapitola 15. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových .....</b>	<b>184</b>
1. Obecné vymezení .....	184
a) Stručně k historii .....	184
b) Postavení a role .....	185
c) Organizace .....	187
2. Činnost .....	188
a) Procesní jednání .....	188
(1) Výlučné jednání .....	189
(2) Dohodnuté jednání .....	191
(3) Vedlejší účastenství .....	191
(4) Přímá účast .....	192
b) Právní stanoviska .....	193
c) Zastupování obcí .....	193
d) Hospodaření a nakládání se státním majetkem .....	194
e) Nedostatečně určitě identifikovaní vlastníci nemovitostí ..	196
f) Bezprizorní nemovitý majetek .....	197
g) Dislokační činnost .....	197
3. Mezinárodní spolupráce .....	199
<b>Kapitola 16. Centrální registr administrativních budov .....</b>	<b>200</b>
1. Pojem .....	200
2. Důvody vzniku .....	200
3. Právní úprava .....	201
4. Údaje evidované v CRAB a principy naplňování a fungování registru .....	203
5. Vztah ke General Data Protection Regulation (GDPR) .....	204
6. Mezinárodní srovnání .....	204
<b>Kapitola 17. Současné postupy při nakládání s majetkem státu při převezech majetku podle PŘMaj .....</b>	<b>209</b>
1. Úvod .....	209
2. Majetek státu, u kterého lze při jeho převezech na jiné osoby PŘMaj aplikovat .....	209
3. Postup při přípravě převodu majetku státu na jiné osoby podle PŘMaj před projednáním návrhu rozhodnutí o privatizaci .....	210
4. Postup při rozhodování o způsobu privatizace majetku, který byl vládou do privatizace podle PŘMaj již zařazen, rozhodnutí o privatizaci podle PŘMaj a realizace rozhodnutí o privatizaci .....	212
a) Postup při rozhodování o způsobu privatizace majetku ...	212

b) Rozhodnutí o privatizaci podle PŘMaj .....	213
c) Realizace rozhodnutí o privatizaci podle PŘMaj.....	215
5. Privatizační projekt podle PŘMaj.....	216
6. Některé hlavní zásady uplatňované v současnosti při rozhodování o převodech majetku státu podle PŘMaj .....	220
7. Převody majetku státu na jiné osoby s ohledem na pravidla EU o poskytování veřejné podpory .....	222
<b>Kapitola 18. Odpovědnost při hospodaření s majetkem státu ...</b>	<b>223</b>
1. Odpovědnost za škodu a za dodržování povinností při hospodaření s majetkem státu – základní rámec.....	223
2. Trestněprávní odpovědnost .....	225
<b>Kapitola 19. Kontrolní činnost .....</b>	<b>226</b>
1. Vymezení kontrolní činnosti .....	226
a) Pojem kontrola.....	226
b) Právní rámec .....	226
2. Postup při provádění kontrolní činnosti – základní rámec .....	227
a) Ukony předcházející kontrole .....	228
b) Pověření ke kontrole .....	228
c) Zahájení kontroly .....	230
d) Přizvané osoby .....	230
e) Podjatost.....	231
f) Povinnost mlčenlivosti .....	232
g) Protokol o kontrole.....	232
h) Námitky a jejich vyřizování .....	233
i) Ukončení kontroly.....	235
j) Oprava nesprávností a došetření věci .....	235
k) Opatření k nápravě.....	235
3. Kontrolní činnost při hospodaření s majetkem státu.....	236
a) Obecný úvod .....	236
b) Hmotněprávní oblast výkonu kontroly.....	237
c) Problematické vybrané oblasti při výkonu kontroly z praxe.....	239
(1) Interní právní úprava .....	239
(2) Dispozice s movitým majetkem.....	239
(3) Dispozice s nemovitým majetkem – smlouvy o dočasném užívání majetku .....	240
(4) Vedení evidenčních pomůcek operativní evidence... ..	241
(5) Vybraná typová nápravná opatření .....	242
<b>Kapitola 20. Příprava ke zvláštní části úřednické zkoušky pro obor státní služby č. 4 Hospodaření s majetkem státu a jeho privatizace.....</b>	<b>243</b>
1. Úvod .....	243
2. Jednotlivé otázky a požadované minimum znalostí .....	244
<b>Přílohy .....</b>	<b>261</b>
<b>Seznam citované literatury .....</b>	<b>279</b>